

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.пс.н. Ирина Зиновиева
Софийски университет "Св. Климент Охридски"

за дисертационния труд
на Женя Емилова Милушева

на тема:

Емоционална регулация и поведение във виртуалните
социални мрежи

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор”
по професионално направление: 3.2. „Психология“

Дисертационният труд на тема "Емоционална регулация и поведение във виртуалните социални мрежи" е оформен в уводна част, осем глави и заключение. Съдържа 242 страници, от които 220 са основен текст, таблици и графики, а останалите представляват използваните литературни източници и приложения. Направеното изследване е представено в 4 фигури и 88 таблици. Списъкът на използваната литература включва 7 български източника и 193 на чуждестранни автори. По темата на дисертацията са направени 5 публикации в научни издания и 2 доклада на научни конференции.

В структурно отношение работата следва класическия модел за научно изследване в професионално направление „Психология“ – в четири глави е направен теоретичен обзор на изследвания проблем. Пета глава представя теоретичната рамка и дизайна на изследването. В началото са формулирани целите и задачите на изследването, след това подробно е представен теоретичният модел на изследването. Посочени са и хипотезите на докторантката и избраните

методи за тяхната проверка. В шеста глава се обсъждат психометричните характеристики на избрания инструментариум, в седма глава са представени резултатите от направеното емпирично изследване, с което се проверява разработения теоретичен модел. Осма глава предлага пространно обсъждане на резултатите в три части – проверка на хипотезите, профил на емоционалната детерминация на всяко от изследваните поведения в социалните мрежи и установените общи тенденции.

Прави впечатление, че докторантката познава отлично както класическата, така и съвременната литература в областта на дисертационния труд, умее да извлече същественото и да го представи синтетично, като едновременно умело формулира адекватни хипотези, които да допълнят съществуващото научно знание.

Изборът на скали за изследването на конструктите в теоретичния модел е обоснован подробно и убедително. Използваните скали имат много добри психометрични показатели. Два от въпросниците се използват за първи път в България и са стандартизирани за български културни условия от Женья Милушева.

Изследването е осъществено с 280 респонденти. Последователно са анализирани и описани разликите в емоционалната експресивност, стратегиите за емоционална регулация и стратегиите за когнитивна емоционална регулация в различни групи лица разделени по демографски признаци като пол, възраст, образование, местоживеене, време, прекарано в социалните мрежи и пр.

След това са разгледани връзките между посочените показатели на емоционалността и шест типични поведения във виртуалните социални мрежи: изказване на мнения, артистично себепредставяне, споделяне на опит и преживявания, общуване във виртуалните социални мрежи, почивка и забавление, вземане на решения с помощта на приятелите от социалните медии. Проследени са и взаимоотношенията с личностните характеристики от модела на „големите пет“ и общата удовлетвореност от живота. Анализът завършва с търсене на предиктивните възможности на емоционалността (емоционална експресивност, емоционална регулация и стратегии за когнитивна емоционална регулация по отношение на всяко от изследваните поведения), като първо е направен детайлен анализ на всеки от аспектите на емоционалността и всяко от поведението,

последван от обобщен анализ на всички предиктори на отделните поведения. За анализа на данните и проверка на издигнатите хипотези са използвани адекватни статистически методи: дескриптивен, факторен, корелационен, регресионен и дисперсионен анализ.

Данните са подробно анализирани в дискусия в обем от около 20 страници, в която е направен преглед на хипотезите в светлината на получените резултати и сравнение с резултатите публикувани в научната литература. Много добро впечатление прави разработването на подробни профили на емоционалната детерминация на всяко от изследваните поведения в социалните мрежи. Това е знание, което може да се използва директно в консултативната работа.

Смятам, че дисертационният труд съдържа научни и научноприложни резултати, които са оригинални научни приноси и са лично дело на докторантката.

Приносните моменти в дисертацията, както са заявени от дисертантката в автореферата, действително се съдържат в работата. Представеният автореферат отразява адекватно и точно съдържанието и получените резултати в дисертационния труд.

Резултатите от изследванията по темата на дисертационния труд са коректно представени пред научната общност в седем научни публикации – статия в списание „Психологични изследвания“, три публикувани в пълен текст доклади на авторитетни национални и международни форуми през периода 2016 - 2019 година, както и студия в Годишника за докторанти на Философски факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Има и два доклада на международни конференции, които предстои да бъдат публикувани. С вече публикуваните текстове тя надхвърля минималните изисквания по наукометричните показатели, отразени в Закона за развитието на академичния състав в Република България, въпреки че за нея тези показатели не са задължителни поради приемането ѝ в докторантура преди влизането на новия вариант на споменатия закон в сила.

Представеният дисертационен труд показва, че дисертантката притежава както задълбочена теоретична подготовка в областта на своя дисертационен труд, така и отлична методологическа подготовка за планиране и провеждане на самостоятелни емпирични изследвания в областта на психологията и коректно анализиране на резултатите от тях.

Изложената оценка за дисертацията дава основание да се направи заключението, че тя напълно отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ за присъждане на образователната и научна степен “доктор”.

Като се основавам на положителната оценка за дисертационния труд, демонстрираната отлична теоретична и методологична подготовка на докторантката и безспорните научни приноси на дисертацията, като член на научното жури смятам, че Женя Емилова Милушева заслужава да ѝ се даде образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 3.2. „Психология“.

София, 10 ноември 2019 г.

проф. д.пс.н. Ирина Зиновиева